

РЕШЕНИЕ

№ 3690

гр. Варна, 15.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 40 СЪСТАВ, в публично заседание на втори ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мартин Стаматов

при участието на секретаря Ана Ст. Ангелова
като разгледа докладваното от Мартин Стаматов Гражданско дело №
20233110102503 по описа за 2023 година
И за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на гл. „XVIII-та” от ГПК вр. чл. 422 вр. чл. 415 ГПК.

Делото е образувано въз основа на искова молба подадена от В. Д. Д., ЕГН *****, с адрес: Област В. О. В., гр. В., ул. „М.“ *****, вх. ***, ет. ***, ап. *****, с която претендира да бъде прието за установено по отношение на И. С. И., ЕГН *****, с адрес: О. В., О. В., гр. В., ул. „С.“ *****, вх.*****, ет.*****, ап. *****, че съществува присъденото с издадена по ч.гр.д. № 9804/2022г. на ВРС заповед по чл. 417 ГПК вземане за сумата от: 2 100 лева (две хиляди и сто лева), дължима по запис на заповед, издаден на 04.04.2022 год. от И. С. И. с поемател В. Д. Д., с падеж на 04.05.2022г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от постъпване на заявлението в съда – 26.07.2022г. до окончателното ѝ изплащане.

В исковата молба са изложени следните обстоятелства, на които се основават претендираните права: На 04.04.2022 год И. С. И. издал в полза на В. Д. Д. запис на заповед с посочен в него падеж 04.05.2022год. Падежът за плащане по ценната книга настъпил, но изпълнение не последвало. За принуделното събиране на задължението поемателят подал заявление по чл. 417 ГПК, като съдът издал заповед за незабавно изпълнение по ч.гр.д. № 9804/2016г. на ВРС за сумата посочена в ценната книга. Срещу заповедта за изпълнение е депозирано възражение, поради което в изпълнение на дадените му указания, ищецът предявил в едномесечен срок настоящия установителен иск за вземането си срещу длъжника. Моли исковата претенция да бъде уважена, както и да бъдат присъдени сторените по делото съдебно-деловодни разноски.

В законоустановения срок по чл. 131 ГПК по делото не е постъпил писмен отговор от редовно уведоения ответник

Съдът, след като прецени събраните в процеса доказателства, поотделно и в съвкупност, прие за установено от фактическа страна, следното:

От приложеното ч.гр.д. № 9804/2022г. на ВРС се установява, че в полза на В. Д. Д. е издадена заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК срещу длъжник И. С. И..

От писмените доказателства - заверен препис на запис на заповед, се установява, че: на 04.04.2022 год. И. С. И. издал запис на заповед с поемател В. Д. Д., с посочен падеж за плащане - 04.05.2022г

Въз основа на така установените факти, Варненският районен съд, като съобрази приложимия закон, приема от правна страна следното:

Предявеният иск е правно основание чл. 422 вр. чл. 415 ГПК за вземане произтичащо от чл. 538 ал. 1 вр. чл. 535 вр. чл. 486 ал. 1 т. 4 ТЗ вр. чл. 44 ЗЗД.

Искът е допустим, доколкото е предявен по реда на чл. 415 от ГПК от заявителя срещу длъжника в преклузивния едномесечен срок от уведомяването му за подаденото възражение.

Разпределението на доказателствената тежест в процеса изисква при предявен положителен установителен иск с горепосоченото правно основание, ищецът да докаже възникването на спорното право, а ответникът следва да докаже фактите, които изключват, унищожават или погасяват това право. В разглеждания случай в контекста на изложените от страните твърдения, на които основават правата си, ищецът следва да докаже наличието на редовна от външна страна ценна книга, с която ответникът е поел задължение да му заплати сума от 2100 лв., настъпилия падеж на задължението. Респ. ответникът - че е платил на ищеца сумата посочена в записа на заповед или, че задължението по ценната книга е погасено по друг правнорелевантен способ,

По своята същност записа на заповед има двоен характер – ценна книга и едностранна сделка. В качеството си на едностранна сделка записа на заповед е абстрактно едностранно волеизявление, по силата на което издателят обещава да плати на поемателя или на негова заповед определена парична сума. За редовността от външна страна на записът на заповед като ценна книга, значение имат неговата форма и съдържание, които са императивно уредени в чл. 535 ТЗ. За неуредените въпроси чл. 537 от същия закон препраща към разпоредбите на менителницата, които могат да намерят приложение, а с Тълкувателно решение №1 от 28.12.2005г. по т.д. №1 от 2004г. по описа на ВКС, ОСТК са дадени допълнителни задължителни указания, относно необходимото съдържание на записа на заповед.

След извършена проверка за съответствие на представения по делото оригинал на запис на заповед с цитираните текстове на ТЗ и задължителната практика на ВКС, настоящия съдебен състав намира, че представения документ е редовен от външна страна. Същия е изготвен в писмена форма, съдържа наименование "запис на заповед", както под формата на заглавие, така и в текста на документа на езика, на който е написан, формулирано е безусловно обещание да се плати определена сума пари, посочени са падеж, място на плащането, името на лицето, на което трябва да се плати, дата и място на издаването и е положен подпис на издателя. Налице е уговорен падеж на задължението по записа на заповед в съответствие с нормите на чл. 537 вр. чл. 486 ал. 1 ТЗ, чрез посочен като такъв в текста на заповедта определен ден – 04.05.2022г., в която хипотеза е приложим чл. 486 ал.1 т.4 ТЗ. Предвид гореизложеното съдът намира, че представения към заявлението документ по чл. 417 ГПК – запис на заповед е годен от външна страна документ, удостоверяващ подлежащо на изпълнение вземане срещу длъжника, поради настъпилия падеж.

Относно разпределението на доказателствената тежест в спорове с предмет задължение по запис на заповед е налице задължителна съдебна практика обективирана в ТР № 4/2013г. на ОСГТК на ВКС. Каузалното правоотношение, за обезпечаване изпълнението на което е издадена ценната книга, може да бъде въведено в предмета на спора с твърдение за съществуване на конкретно такова или с направено от ответника възражение срещу твърденията от ищеца факти и обстоятелства във връзка с него. В хода на процеса нито една от страните не е въвела в предмета на делото, със съответни твърдения и доводи, каузалното правоотношение, за обезпечаване изпълнението по което е издадена ценната книга на заповед. Съгласно трайната съдебна практика - пр. т.17 от цитираното Тълкувателно решение №4/2013г. от 18.06.2014г. по тълк.д. №4/2013г. на ВКС, ОСГТК, решение №24/20.05.2015г. по т.д. №2328/2013г. на ВКС, решение №248/23.01.2015г. по т.д. №3437/2013г., на ВКС; решение №173/12.01.2011г. по т.д. №901/2009г. на ВКС; решение №213/22.12.2014г. по т.д. №2700/2013г. на ВКС; решение №128/23.10.2012г. по т.д. №561/2011г., на ВКС, решение № 45 от 31.03.2016 г. на ВКС по т. д. № 1029/2015 г., решение № 143/01.02.2013г. по т. д. № 870/2011 г. на ВКС, решение № 87/11.07.2016 по т. д. №1093/2015г. на ВКС и др., се приема, че само в случаите когато длъжникът направи конкретни възражения срещу вземането, то тогава поемателят по записа на заповед ще трябва да докаже фактите, от които вземането произтича.

С оглед на изложеното съдът намира, че предявеният иск по чл. 422 ГПК за установяване дължимостта на вземането с основание Глава „XXXI” от ТЗ следва да бъде изцяло уважен.

На основание чл. 78 ал.1 от ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца направените по делото разноски, които според приложения списък по чл. 80 ГПК и доказателствата за реалното им извършване - вносни бележки за държавни такси, са в общ размер от 42лв. Следва да се присъдят и разноските по заповедното производство в размер на 42 лв. На представлявалия ищеца адвокат следва да се присъди възнаграждение в хипотезата на чл. 38 ал. 2 ЗА, съобразно представените доказателства, което съдът предвид фактическата и правна сложност на спора определя съобразно минималните размери посочени в Наредба № 1/2004г. на ВАДвС.

Мотивиран от горното, Варненският районен съд

РЕШИ:

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 422 вр. чл. 415 ГПК в отношенията между страните В. Д. Д., ЕГН *****, с адрес гр. В., ул. „М.“ ****, вх. ***, ет. ****, ап. ****, и И. С. И., ЕГН *****, с адрес: гр. В., ул. „С.“ ****, вх. ****, ет. ****, ап. ****, че съществува присъденото с издадена по ч.гр.д. № 9804/2022г. на ВРС заповед по чл. 417 ГПК вземане за сумата от: 2 100 лева (две хиляди и сто лева), дължима по запис на заповед, издаден на 04.04.2022 год. от И. С. И. с поемател В. Д. Д., с падеж на 04.05.2022г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от постъпване на заявлението в съда – 26.07.2022г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА на основание чл. 78 ал. 1 ГПК И. С. И., ЕГН *****, да заплати на В. Д. Д., ЕГН *****, сумата от **42 лева**, представляващи разноски по настоящото дело и **42 лева** разноски по ч.гр.д. 9804/2022г. по описа на ВРС.

ОСЪЖДА на основание чл. 78 ал. 1 ГПК вр. чл. 38 ал. 2 ЗА И. С. И., ЕГН *****, да заплати на адвокат Д. П. Й. от ВАК сумата от 400 лева – възнаграждение по настоящото дело и 300 лева – възнаграждение по ч.гр.д. 9804/2022г. по описа на ВРС.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Варненския окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Варна: _____